

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om arvodet till republikens president

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om arvodet till republikens president. Samtidigt upphävs den gällande lagen.

Enligt förslaget ska det årliga arvodet till republikens president höjas från 126 000 euro till 160 000 euro. Samtidigt slopas det separata representationsanslaget.

Arvodet och representationsanslaget justerades senast den 1 mars 2006. Eftersom både förtjänstnivå- och konsumentprisindex har stigit väsentligt är det nödvändigt att justera arvodet för den ämbetsperiod som börjar 2012.

Den representation som hör till republikens presidents roll och till presidentinstitutionen ska i fortsättningen betalas med medel från omkostnaderna för presidentens kansli. Utgifter för andra tillställningar som ordnas på initiativ av republikens president och andra eventuella utgifter i anknytning till skötseln av presidentämbetet ska betalas med presidentens dispositionsmedel.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2012 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 mars 2012.

MOTIVERING

1 Nuläge och föreslagna ändringar

Enligt lagen om gottgörelsen till republikens president (1032/1999) är den årliga gottgörelse som republikens president uppbär för sitt ämbetsuppdrag 126 000 euro. Dessutom utges till presidenten 171 000 euro om året för representation.

Enligt 1 § 1 mom. i lagen om gottgörelsen till republikens president ska presidenten därtill ges bostad i ett hus som tillhör staten och vars underhåll, uppvärmning och belysning samt inredning bekostas och för vilken den behövliga personalen avlönas med statsmedel.

Enligt 1 § 2 mom. i lagen om gottgörelsen till republikens president och 87 § i inkomstskattelagen (1535/1992) är arvode, pension och familjepension samt därutöver av staten bekostade bostads- och andra förmåner för handhavande av republikens presidents ämbetsuppdrag inte skattepliktig inkomst. Lagen om gottgörelsen till republikens presi-

dent har efter den första lagen, som utfärdades den 25 juli 1919, ändrats tolv gånger. Vid samtliga tillfällen har också beloppen av arvodet och representationsanslaget justerats med anledning av förändringar i löne- och kostnadsnivån. Arvodet justerades senast genom den lag som började tillämpas den 1 mars 2006. I den nuvarande grundlagen finns inte någon bestämmelse som förbjuder en ökning eller minskning av arvodet under presidentens mandatperiod såsom fallet var med 26 § i den upphävda regeringsformen. Därmed har man ansett det vara möjligt att ändra arvodet också under presidentens mandatperiod.

Enligt förslaget justeras arvodet till republikens president för den ämbetsperiod som börjar 2012. Det justeras i förhållande till förändringarna i statens förtjänstnivåindex. Vid bedömningen av höjningens storlek ska beaktas att löne- och kostnadsnivåerna torde stiga också under republikens presidents kommande mandatperiod.

Beräkningen av arvodets belopp baserar sig på utvecklingen i statens förtjänstnivåindex och på den uppskattade utvecklingen 2006–2012. Beräkningen baserar sig på finansministeriets prognoser. Det uppskattas att förtjänstnivåindexet för den statliga sektorn i sin helhet stiger med 27,4 procent från 2006 till 2012. Med stöd av vad som anförts ovan föreslås det att arvodet höjs till 160 000 euro om året.

De utgifter för representation som republikens presidents uppgift medför täcks i nuläget med republikens presidents representationsanslag. Republikens presidents representation kan dock numera inte entydigt särskiljas från republikens presidents kanslis verksamhet. Här avses representation av hela institutionen, vilket innefattar bl.a. festligheterna på självständighetsdagen, diplomatmiddagar, befordringar av kadetter och regeringsbyten. Syftet är att utgifterna för dylika tillställningar i fortsättningen ska täckas med de medel som är reserverade för omkostnaderna för republikens presidents kansli och att denna verksamhet inte ska ses som separat från kansliets övriga verksamhet. Republikens presidents kansli har till uppgift att bistå republikens president vid skötseln av presidentens uppgifter. En stor del av kansliets uppgifter består av att arrangera republikens presidents olika tillställningar. Republikens president har i dagens läge även ett separat anslag för sina driftsutgifter, presidentens dispositionsmedel. Det föreslås att det i fortsättningen tas av dessa dispositionsmedel för att betala verksamhet och tillställningar som presidenten själv beslutat om och som inte kan räknas som omkostnader för kansliet. Sådan verksamhet är t.ex. bjudningar och mottagningar av mera privat natur samt andra utgifter som uppkommer när presidenten sköter sin uppgift. Utgifterna för avlöningen av den fasta personalen hör även i detta sammanhang till omkostnaderna för kansliet.

Det föreslås att bestämmelserna i lagens 1 § 1 mom. om bostadsförmån och i 1 § 2 mom. om skattefrihet för arvodet, representationsanslaget och bostadsförmånen i övrigt

kvarstår oförändrade, men omnämmandet av representationsanslaget kan slopas som obehövligt.

Den gällande lagen innehåller utöver en ikraftträdandebestämmelse och en bestämmelse om upphävande endast en innehållsbestämmelse, och med stöd av vad som framförts ovan föreslås det att båda momenten i den ändras. Således är det lagtekniskt motiverat att stifta en ny lag om ärendet och upphäva den gällande lagen.

2 Propositionens ekonomiska konsekvenser

En höjning av arvodet till republikens president i enlighet med förslaget medför en tilläggskostnad på ca 28 000 euro för 10 månader under 2012. Därefter är den årliga tilläggskostnaden för arvodet 34 000 euro. Representationens inverkan på anslagen ska enligt förslaget behandlas i normal ordning i samband med budgetförfarandet. Republikens presidents representationsanslag sammanförs med momentet omkostnader för republikens presidents kansli.

3 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2012 och avses bli behandlad i samband med den.

4 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 mars 2012.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid statsrådets kansli i samarbete med republikens presidents kansli och finansministeriet.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om arvodet till republikens president

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §.

Det årliga arvode som republikens president får för sitt ämbetsuppdrag är 160 000 euro.

Presidenten ska dessutom ges bostad i ett hus som tillhör staten och vars underhåll, uppvärmning och belysning samt inredning bekostas och för vilket den behövlige personalen avlönas med statsmedel.

2 §

Presidentens arvode samt bostadsförmån och andra förmåner är skattefria.

3 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om gottgörelsen till republikens president (1032/1999).

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 30 september 2011

Republikens President

TARJA HALONEN

Statsministerns ställföreträdare, finansminister *Jutta Urpilainen*